

רע"פ 5949/17 - משה אמר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5949/17

כבוד השופט ג' קרא
משה אמר

לפני:
המבקש:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים בתיק עפ"ג 47627-12-16 שניתנה ביום 11.6.2017 על ידי כב' סגן הנשיא י' נועם וכב' השופטים ר' פרידמן-פלדמן וא' אברבנאל

עו"ד גל זייד

בשם המבקש:

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית משפט המחוזי בירושלים (כב' סגן הנשיא י' נועם, וכב' השופטים ר' פרידמן-פלדמן וא' אברבנאל) בעפ"ג 47627-12-16 שניתן ביום 11.6.2017, אשר דחה את ערעורו של המבקש על הרשעתו בבית משפט השלום בירושלים (כב' השופטת ג' סקפה שפירא) מיום 9.11.2016.

הליכים קודמים

2. נגד המבקש ו"אחר" הוגש כתב אישום שמייחס לו ביצוע עבירות של סיוע וזיוף מסמך, שימוש במסמך מזויף והתחזות לאחר בכוונה להונות, לפי סעי' 418 (בשילוב 31), 420, 441 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. ל"אחר" יוחסה בנוסף עבירה של קשירת קשר לביצוע עוון.

3. אלה הן בתמצית העובדות שבבסיס כתב האישום: לבקשתו של האחר הסכים המבקש, תוך התחזות ל"אחר" ושימוש בתעודת זהות מזויפת, להיבחן בבחינה באנגלית במכללה להנדסה במקומו של האחר. המבקש נתפס בכף והועמד לדין בעבירות שלעיל.

4. לפי הסדר דיוני בין המבקש למשיבה הודה המבקש בעובדות כתב האישום וביקש כי לא יורשע עד למתן החלטת היועץ המשפטי לממשלה בבקשה לעיכוב הליכים שהגיש. משנדחתה בקשת המבקש לעיכוב הליכים, ביקשה המשיבה להרשיע את המבקש ולגזור את דינו. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים וקבלת תסקיר מבחן, שבו המלצה להימנע מהרשעתו של המבקש לאור "גילו הצעיר, תפקודו התקין, יכולותיו, היעדר עבירות קודמות ... בעל מערכת ערכים תקינה ... לאור כך שעשוי להיפגע בעתיד בגין הרשעה פלילית", דחה בית המשפט את בקשת המבקש להימנע מהרשעה, הרשיעו ודן אותו לחודשיים מאסר על תנאי וצו מבחן למשך שנה.

5. בהפנותו לע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: הלכת כתב) נימק בית המשפט קמא את החלטתו שלא להימנע מהרשעת המבקש בכך שלא התקיימו שני התנאים המצטברים הדרושים:

א. סוג העבירות ונסיבות ביצוען - עבירות זיוף והתחזות "שיש בהן כדי לפגוע בסדרי חברה תקינים, בטוהר הבחינות וטוהר המידות" שבוצעו שלא בגחמה רגעית, משקדם לביצוען תכנון והכנה מוקדמת.

ב. לא הוכח נזק קונקרטי שעלול להיגרם כתוצאה מהרשעתו של המבקש "לא הוצגה תשתית מתאימה לכך כי הרשעה בדין תוביל ליצירת נזק קונקרטי ממשי לשיקום הנאשמים או לעתידם".

6. ערעורו של המבקש לבית המשפט המחוזי נדחה. בית המשפט המחוזי שב ואישר את קביעותיו של בית משפט השלום "העבירות שביצע המערער ונסיבות ביצוען אינן מאפשרות לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה ... אף לא הוכח נזק קונקרטי שעלול להיגרם לו ככל שיוורשע ... לא הוכח כי עצם ההרשעה תשלול מהמערער את האפשרות לעסוק בתחום הדימות והרנטגנאות".

בקשת רשות הערעור

7. בבקשתו לרשות ערעור טען בא כוח המבקש כי הוא מודע להלכה שלא בנקל יתן בית המשפט רשות ערעור "בגלגול שלישי", אך עניינו של המבקש הוא בגדר החריג בו צריכה להינתן רשות ערעור. בהפנותו לרע"פ 8215/16 יצחק נ' מדינת ישראל (29.3.2017), טען כי למבקש "נגרם חוסר צדק בולט" הנובע מפרשנותו המוטעית של בית המשפט קמא למונח נזק קונקרטי ולנטל להוכחתו. עוד הוסיף והבהיר, כי "נזק קונקרטי משמע כי פוטנציאל הפגיעה במבקש הינו קונקרטי וממשי (להבדיל מכללי/ערטילאי/תאורטי) ולא כי יש להוכיח רמת הסתברות של וודאות מוחלטת

לפגיעה".

דין והכרעה

8. לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור ובנימוקיה החלטתי כי דינה להידחות.

9. על מנת לקבל רשות ערעור על המבקש להראות כי בקשתו מעלה שאלה משפטית או ציבורית בעלת חשיבות כללית (ר"ע 103/83 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לב(3) 123, (1982)), או כי מדובר במקרה חריג בו נגרם עיוות דין למבקש או קיימים שיקולי צדק כלפיו (רע"פ 3667/14 קראדי נ' מדינת ישראל (1.6.2014); רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.7.2013)). המבקש לא הצביע על עילה כאמור.

10. הבקשה מעלה בגלגול שלישי את אותם טיעונים שהועלו ונדחו בשתי ערכאות קודמות, שעניינם יישומם של כללי אי ההרשעה כפי שהותוו בהלכת כתב על עניינו הפרטני של המבקש.

11. אין בידי לקבל את פרשנותו של בא כוח המבקש לענין הוכחת הנזק הקונקרטי והנטל להוכחתו. לענין זה אפנה לרע"פ 3589/14 לוזון נ' מדינת ישראל (10.6.2014) שם נקבע:

"בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע, כי על העותר לא-הרשעה מוטלת החובה להצביע על כך שהרשעתו תביא לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו, ולתמוך את טענותיו בתשתית ראייתית מתאימה (רע"פ 8627/12 הנסב נ' מדינת ישראל (31.12.2012); רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל (26.4.2014) (להלן: עניין שמואלי); רע"פ 1439/13 קשת נ' מדינת ישראל (4.3.2013)). החובה להצביע על נזק קונקרטי, עולה בקנה אחד עם אופיו המצומצם של החריג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לשיקומו של הנאשם. כפי שציינתי לאחרונה בעניין שמואלי, שם דובר בנאשם קטין, כי 'אין מקום להניח כי כל הרשעה של קטין צפויה לפגוע, מניה וביה, באופן מהותי באפשרותו להשתקם', ובוודאי שאין מקום להנחה מעין זו, אך משום שמדובר בנאשם נטול עבר פלילי. אימוץ עמדתו של המבקש תוביל לסטייה מהאיזון הבסיסי העומד ביסודו של חריג ההימנעות מהרשעה, ולהחלתו של החריג גם במקרים בהם אין כל סיבה ממשית לכך".

וכן לרע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.2014), שם נפסק כי אין די בהצגת הסכם עבודה כדי להוכיח כי הרשעת המבקש תשליך על תעסוקתו העתידית.

12. בתסקיר שירות המבחן ובנימוק להמלצתו לאי ההרשעה, אין כל התייחסות לנזק קונקרטי שעלול להיגרם למבקש וכל שמופיע שם הוא חשש ערטילאי לקיומו של נזק שהוא מנת חלקו של כל מי שמורשע בפלילים "שעשוי להיפגע בעתיד בגין הרשעה פלילית". גם בפני הערכאות קמא לא הונחה תשתית ראייתית שתוכל לתמוך בטענתו של המבקש כי עלול להיגרם לו נזק קונקרטי.

13. באשר לסוג העבירות ונסיבות ביצוען, אף שאין מדובר במי שביקש להפיק טובת הנאה כספית מהעבירות שביצע,

הרי שמדובר בעבירות חמורות, שקדם להן תכנון מוקדם, מסירת תעודת הזהות לאחר על מנת שתזויף, התחזותו בתעודה המזויפת לאחר, כשהמזימה סוכלה שלא מרצונו של המבקש.

בנסיבות אלה לא ניתן "לוותר" על הרשעה מבלי לפגוע בשיקולי הענישה, וכפי שציין בית המשפט המחוזי, כידוע הכלל הוא שכל מי שהודה בביצוע עבירה דינו להיות מורשע והחריג מהכלל הוא אי ההרשעה. עניינו של המבקש נבחן בשתי ערכאות ונמצא ככזה שאינו ראוי להיכנס בגדרי החריג. קביעה זו מעוגנת בהלכת בית משפט זה ואין מקום להתערב בה.

הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ב' באב התשע"ז (25.7.2017).

שׁוֹפֵט
